

28. april 2010

FM 2010/89

BETÆNKNING

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov om fredning og anden kulturarvsbeskyttelse af kulturminde

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut, Debora Kleist
Medlem af Inatsisartut, Harald Bianco
Medlem af Inatsisartut, Andreas Uldum
Medlem af Inatsisartut, Malik Berthelsen
Medlem af Inatsisartut, Knud Kristiansen

Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har på baggrund af forslagens 1. behandling gennemgået nærværende forslag.

Forslagets indhold

Naalakkersuisut ønsker med forslaget, at skabe mulighed for en politisk behandling af eksisterende og påtænkte fredninger, når vitale hensyn til samfundsudviklingen taler herfor. Samtidig tilsigter forslaget i størst mulig udstrækning at opfylde de hensyn, der ligger bag loven, herunder om iværksættelse af foranstaltninger, som tilgodeser vidensindsamling og dokumentation af kulturarven.

Forslagets 1. behandling i Inatsisartut

Samtlige partier støttede forslaget.

Der var stor fokus på det faktum, at forslaget tilsigter at balancere modstridende interesser. På den ene side skal hensynet til kulturarven sikres, og på den anden side skal der skabes mulighed for større erhvervmæssig udvikling af Grønland.

Inuit Ataqatigiit fremhævede vigtigheden af en klar afgrænsning af, hvornår Naalakkersuisut tiltænkes at kunne tilsidesætte eller ophæve en påtænkt eller eksisterende fredning. Derudover fandt Inuit Ataqatigiit, at det bør overvejes om Inatsisartut skal inddrages ved sådanne ophævelser eller tilsidesættelser af fredninger.

Siumut lagde vægt på, at det tilsikres, at Grønlands Nationalmuseum og Arkiv får den fornødne tid til indsamling og dokumentation af berørte kulturminde i de tilfælde hvor f.eks. et erhvervsprojekt prioriteres højere end en fredning.

Demokraterne fandt det positivt, at Naalakkersuisut i ekstraordinære tilfælde vil kunne tilsidesætte en fredning eller anden kulturarvsbeskyttelse, men delte i øvrigt de øvrige partiers holdning om, at dette kun må ske når overordnede hensyn til samfundsudviklingen kræver det.

Atassut udtrykte tilfredshed med, at der med forslaget skabes en mere afbalanceret lovgivning, som muliggør såvel beskyttelse af kulturarven som udvikling af erhvervslivet.

Udvalgets behandling af forslaget

Høring

Forslaget har været i høring 27. januar 2010 til 24. februar 2010 (KANUKOKA fik forlænget sin høringsfrist til den 26. februar). Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut har indarbejdet, de relevante kommentarer i forslaget. Udvalget bemærker herunder, at Naalakkersuisut har imødekommet Grønlands Nationalmuseum og Arkivs ønsker vedr. de tidsmæssige rammer for Museets arbejde. Udvalget har ikke yderligere kommentarer til høringsprocessen.

Anden kulturarvsbeskyttelse

Udvalget bemærker, at kompetencen til at træffe beslutning om fredninger, såvel i den gældende landstingslov som i forslaget, er tillagt Grønlands Nationalmuseum og Arkiv. Med forslaget gives der mulighed for anden kulturarvsbeskyttelse af kulturhistoriske områder, som alternativ til en fredning. Udvalget konstaterer med tilfredshed, at der lægges op til, at kompetencen til at træffe beslutning herom ligeledes tillægges Grønlands Nationalmuseum og Arkiv for at sikre, at afgørelsen træffes på baggrund af faglig sagkundskab.

Tilsidesættelse eller ophævelse af fredning eller anden kulturarvsbeskyttelse

Forslaget indfører mulighed for, at Naalakkersuisut i ekstraordinære tilfælde og med begrundet henvisning til overordnede hensyn til samfundsudviklingen, kan træffe afgørelse om tilsidesættelse af en påtænkt fredning eller anden kulturarvsbeskyttelse eller om ændring eller ophævelse af en eksisterende fredning eller anden kulturarvsbeskyttelse. Dette fremgår af forslaget § 3.

Udvalget finder umiddelbart, at bemærkningerne til § 3 giver den fornødne klarhed over, hvornår Naalakkersuisut kan vælge at tilsidesætte en eksisterende eller påtænkt fredning. Sammenholdt med forslaget formålsbestemmelse finder Udvalget således, at forslaget formår at balancere de potentielt modstridende interesser, som beskyttelse af kulturarven og øvrige hensyn til samfundsudviklingen kan udgøre. Forslaget tilsikrer desuden, at der sker den fornødne dokumentation af kulturarven i de tilfælde, hvor de øvrige samfundsinteressere vægtes højere end bevarelse af f.eks. fortidsminder.

Vedr. ønsket om at Inatsisartut inddrages i konkrete sager om tilsidesættelse eller ophævelse af fredninger finder Udvalget det ikke hensigtsmæssigt, at sådanne sager skal afvente Inatsisartuts stillingtagen. Inatsisartut kan på dette område, som på andre områder, tillægge Naalakkersuisut bemyndigelse til at træffe beslutninger og afgørelser inden for de lovgivningsmæssige rammer, hvilket lovforslaget er udtryk for. Naalakkersuisuts afgørelser vil i sidste instans kunne indbringes for domstolene.

Ændringsforslag til 3. behandlingen

Naalakkersuisut har efter 1. behandlingen konstateret en række problemer med forslaget, som kræver at der fremsættes ændringsforslag.

Vedrørende fristen for udførelse af en arkæologisk undersøgelse:

Bestemmelsen i § 13, stk. 3, 2. punktum omhandler den situation, hvor der forud for en arkæologisk undersøgelse er sket en arkæologisk besigtigelse i henhold til forslaget § 12.

3. pkt. relaterer imidlertid til den situation, hvor der **ikke** har været en arkæologisk besigtigelse forud for den arkæologiske undersøgelse. Det foreslås at lade stk. 3 omhandle denne situation alene, mens situationen med en forudgående arkæologisk besigtigelse foreslås reguleret særskilt ved indsættelse af et stykke 4.

Dette vil tydeliggøre, at fristen for udførelse af en arkæologisk undersøgelse regnes fra tidspunktet for anmodning om undersøgelse henholdsvis fra tidspunktet for beslutning om foretagelse af arkæologisk undersøgelse. Herved skabes der overensstemmelse med den tilsvarende bestemmelse vedr. arkæologiske besigtigelser i § 12, stk. 3.

Vedrørende § 32, stk. 1 (sanktionsbestemmelse):

Der er i sanktionsbestemmelsen i § 32, stk. 1, ikke henvist til bestemmelsen i § 7, stk. 4, hvorfor overtrædelse af denne bestemmelse ikke vil kunne sanktioneres med

bøde. Dette er ikke hensigtsmæssigt. Ændringsforslaget skal således muliggøre sanktionering, således at overtrædelse af bestemmelsen i § 7, stk. 4, vil kunne sanktioneres på lige fod med overtrædelse af tilsvarende bestemmelser i forslagets § 19, stk. 3 og § 25, stk. 3.

Vedrørende den grønlandske udgave af forslaget:

Der er konstateret en række stavfejl og sproglige uhensigtsmæssigheder i den grønlandske udgave af forslaget. Disse bør rettes i forbindelse med fremsættelse af ændringsforslag vedrørende ovennævnte punkter.

Udvalget er enig i, at ovenstående forhold bør rettes og Udvalget konstaterer derfor med tilfredshed, at Naalakkersuisut agter at fremsætte ændringsforslag desangående inden 3. behandlingen.

Indstilling

Et **enigt** Udvalg indstiller forslaget til vedtagelse, med de påtænkte ændringsforslag fra Naalakkersuisut.

Med disse bemærkninger skal Udvalget overgive forslaget til Inatsisartut's 2. behandling

Harald Bianco

Debora Kleist

Andreas Uldum

Malik Berthelsen

Knud Kristiansen